

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д.н. Мария Нейкова Кънева

Член на научно жури за провеждане на процедура за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.6. Право, научна специалност: Конституционно право, реализирана от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Заповед № 261 от 10.04.2024 г. на Ректора на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“, определяща състава на научното жури по настоящата процедура, е основание за да представя становище по разработения от докторанта Арнат Бегдалиевич Ултанбаев труд за провеждане на ОНС „доктор“, по докторска програма „Конституционно право“.

I. Представеният дисертационен труд е посветен на въпроса за „Конституционноправен статут на парламента на Република Казахстан в системата на държавната власт“. Той е разработен в рамките на процедурата по изследване на научна тема, което е значима и важна за обществото, за развитието на науката и за изследването процеси насочени към привеждане на Парламента на Казахстан в оптимална система, чрез повишаване на неговото качество на дейност. Представена е от автора и е обърнато специално внимание на важен стратегически документ за страната, а именно „Концепция за правната политика на Република Казахстан, обхващаща периода до 2030 г. “ .

II. Актуалността и необходимостта от проучване на представената тема се обуславя от нормативни изменения и регулаторни практики осъществявани в Република Казахстан, които водят до необходимост от оценка на ефективността на публичната администрация, както и от предоставяне на възможност за активно участието на гражданите във вземането на управленски решения.

Докторантът е представил темата чрез изследване на актуални въпроси в контекста на идентифициране на характеристики на външната и на вътрешната страна при изследване на системата на управление в страната, която се прилага в Република Казахстан и която по своята същност е неразривно свързана с развитие и ефективно прилагане на принципа на разделение на властите, така както той е познат и се прилага и у нас.

Авторът базира изследването на темата за „Конституционно правния статут на парламента на Република Казахстан в системата на държавната власт“ на проучване на степента на реално функциониране на институциите и адаптиране на тяхното функциониране според изискванията за ефективност и демократичност. Постигането на ефективност и демократичност обаче, при всички случаи е пряко обвързано с насърчаване развитието на демократичните институции в страната.

Проучването на налични изследвания по разработваната от докторанта тема разкриват в съществена степен наличие на недостатъци в реализирани до момента проучвания и разработки, като докторанта идентифицира като ключов недостатък обстоятелството, че съществува недостатъчно „познаване на проблемите и на текущото състояние на правния статут на парламента“. Авторът подчертава осезаемата липса на проучвания в страната и проверки свързани с анализ на наличието на баланс в дейността на държавни органи, включително и на тези ангажирани в законодателната дейност и в нормотворчеството.

Наред със задълбочено проучване по темата на дисертационния труд – на национално ниво и в международен аспект, авторът умело излага и аргументира тези. Излага и предложения за усъвършенстване на нормативна база и правна уредба в национален план в Република Казахстан.

III. От важно значение за пълнотата на изследване е използването на сравнително правен метод на анализ, както и съчетание от няколко други класически методи като статистически, анкетен, историко-правен и метода на историческия анализ. Посредством комбинация от методи на изследване, автора

анализира и представя данни разбиране сред обществото на мястото и ролята на парламента на Република Казахстан. Реализирано е анкетно проучване, в рамките на което участие са взели 598 респонденти, представляващи отделни региони от територията на Казахстан, като резултатите от анкетното проучване не са представително. Това е възможно да бъде очертано като потенциален недостатък на самото проучване, както и резултатите от проведеното допитване да послужат като основа за формулиране на препоръки за оптимизиране на дейността на парламента, като държавна институция.

IV. Личният принос на дисертанта при разработване на дисертационния труд, авторския стил и почерк са ясно и видни в съдържанието на представения дисертационен труд. Въз основа на реализирано научно изследване, при разработване на дисертационния труд, докторанта отправя ясни, точни и прецизно формулирани препоръки и изводи, включително и такива, поддържащи тезата, че развитието на парламентарните институции биха имали позитивен резултат при активно привличане и реално участие на населението, включително и чрез комуникационни канали като социални мрежи.

Дисертантът прецизно формулира и аргументира тезата, че дейности по законодателна комуникация трябва да се възприемат от народните представители като важен политически приоритет с пряко отражение върху функционирането на демокрацията в страната, като едновременно с това развитието на парламентарната традиция в обществото е пряко свързано с извеждане на преден план на уникалните характеристики, които притежава Казахстанския парламент и които са традиционни и лесно възприемани от обществото.

В тази връзка, може да бъде направен извод за наличие на съществен и значим принос на автора при изследване на темата на дисертационния труд, както също и при обуславяне на връзката на изследваната тема с осъществени анализи и оценки – формулирани от докторанта по темата на дисертационния труд, които могат служат като основа за разработване на комплекс от мерки за подобряване на конституционния и правен статут на Парламента в Република Казахстан.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Темата за конституционно-правния статут на парламента е важен въпрос за всяка парламентарна Република, включително и за Република Казахстан. Темата е широкоаспектна, а авторът умело е обхванал, в реализираното научно изследване, всеки един от ключовите елементи, така че умело да балансира при представянето на всеки един от отделните аспекти, включително: статут, взаимодействие, активност, резултатност, прозрачност и проследимост в реализиране на законодателна дейността от страна на Парламента в Република Казахстан.

Предвид гореизложеното, и във връзка с приносния характер на представения дисертационен труд, **убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително за присъждане на ОНС „доктор“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.6 „Право“ - докторска програма „Конституционно право“ на Арнат Бегдалиевич Ултанбаев.**

15.05.2023 г.

Изготвил становището:

Проф. д.н. Мария Нейкова